

**Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri
Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı**

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ SÜRECİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

gokhancetinkaya76@hotmail.com

Prof. Dr. Gökhan ÇETİNKAYA

Sınav Kaygısı mı? Ölçme Sorunu mu?

2+2'den İletişime: Dilde Gerçekten Neyi Ölçüyoruz?

SINIFTA

$$2+2=?$$

EV ÖDEVİ

$$7^2 \times 5 - 8 = ?$$

SINAVDA

$$522(2x^3y) + 982,523 = ?$$

TEMEL KAVRAMLAR

1. Tanılayıcı Değerlendirme (Diagnostic)

Ne zaman?

Öğretim öncesinde

Amaç:

Öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyini belirlemek

Temel soru:

“Öğrenci ne biliyor?”

Örnekler:

- Düzyey belirleme sınavı
- Ön test
- Sözcük bilgisi taraması

Vurgu:

Öğretimi planlamak için yapılır

TEMEL KAVRAMLAR

2. Biçimlendirici Değerlendirme (Formative)

Ne zaman?

Öğretim sürecinde

Amaç:

Öğrenmeyi geliştirmek

Temel soru:

“Öğrenme nasıl ilerliyor?”

Örnekler:

- Kısa alıştırmalar
- Sınıf içi etkinlikler
- Geribildirim
- Taslak yazılar

Vurgu:

Not vermek için değil, geliştirmek için yapılır

TEMEL KAVRAMLAR

3. Sonuç (Özetleyici) Değerlendirme (Summative)

Ne zaman?

Öğretim sonunda

Amaç:

Öğrenme düzeyini belirlemek

Temel soru:

“Öğrenci ne öğrendi?”

Örnekler:

- Yazılı sınav
- Final sınavı
- Sertifika sınavı

Vurgu:

Not verme ve karar alma sürecidir

TEMEL KAVRAMLAR

Değerlendirme Görev Biçimi: Öğrencilerin, bilgi ve becerilerini ölçmek ve değerlendirmek için kullanılan araçlardır. Öğrencilerin dil yeterliklerini ve öğrenme süreçlerini ayrı açılardan değerlendirmeyi amaçlayan, öğrencilerin dili kullanmasını gerektiren etkinliklerdir.

TEMEL KAVRAMLAR

Geleneksel Değerlendirme: Öğrencilerin bilgi, beceri ve kazanımlarının genellikle belli bir zaman aralığında, sınıf içinde, kalem kâğıt kullanılarak çoktan seçmeli soru, kısa yanıtı soru gibi sınırları çizilmiş değerlendirme görev biçimleriyle değerlendirilmesidir.

Tamamlayıcı Değerlendirme: Öğrencilerin dil becerilerini ve eleştirel düşünmelerini geliştirmek için gerçek yaşam görevlerine benzer görevlerle değerlendirme yapmaktır. Tamamlayıcı değerlendirme gerçek yaşam uygulamalarına dayalı, gerçek iletişim bağlamları gerektiren, öğrenci merkezli bir değerlendirme türüdür.

DİNLEME VE OKUMA BECERİSİNİ DEĞERLENDİRME

- Sözel çıkartmalı işlem
- Boşluk doldurma
- Harf/seslem silmeli çıkartmalı işlem
- Kısa yanıtli soru
- İki bileşenli soru
- Çoktan seçmeli soru
- Özetleme
- Tümce tamamlama
- Serbest çağrışım
- Not alma
- Bilgi aktarımı
- Gereksiz sözcükleri silme
- Metinsel birimleri sıralama/metinsel boşluk
- Bölümcelere uygun başlık yazma
- Eşleştirme
- Kümelere ayırma
- Hata bulma
- Dinlerken yazma
- Duyduklarını sözlü yineleme
- Görsel oluşturma
- Açık uçlu soru
- Söyleyip yaptırma

- Çıkartmalı işlem
- Boşluk doldurma
- Harf/seslem silmeli çıkartmalı işlem
- Kısa yanıtli soru
- İki bileşenli soru
- Çoktan seçmeli soru
- Özetleme
- Tümce tamamlama
- Serbest çağrışım
- Not alma
- Bilgi aktarımı
- Gereksiz sözcükleri silme
- Metinsel birimleri sıralama/metinsel boşluk
- Bölümcelere uygun başlık yazma
- Eşleştirme
- Kümelere ayırma
- Hata bulma
- Açıklama
- Görsel oluşturma
- Açık uçlu soru
- Belge doldurma

SÖZEL/ÇIKARTMALI İŞLEM

Önce metni gözden geçirin ve sonra metni dinleyerek/okuyarak boşlukları doldurun.

Bir varmış, bir yokmuş, dünyanın en yeşil ormanlarından birinde bir tavşan yaşarmış. Bu tavşan (1) _____, hoşmuş ama kendini çok beğenirmiş. Herkese ne (2) _____ hızlı koştuğunu, onu kimsenin geçemeyeceğini söylemiş. Ormandaki (3) _____ hayvanlar artık ondan bıkmış ama bir şey (4) _____. Ormanda bir de zekasıyla ve iyiliğiyle ünlü (5) _____ kaplumbağa yaşarmış. Bir gün, kaplumbağa tavşanın karşısına (6) _____: “Tavşan kardeş seninle bir gün yarışmak istiyorum!” (7) _____. Tavşan kaplumbağanın teklifini hemen kabul etmiş. Yarışma (8) _____ gelmiş, çatmış. Başlama başlayınca Tavşan hemen yola (9) _____. Bir süre hızla koşmuş sonra durmuş, ardına (10) _____, kimse gelmiyor. Kendine güveniyor ya yolun kenarına (11) _____, uyuya kalmış. Oysa bilge kaplumbağa hiç ara (12) _____ ve durmadan koşmuş. Tavşanı çoktan geçmiş ve (13) _____ çizgisine çok yaklaşmış. Sonra tavşan uyanmış, etrafına (14) _____. Kaplumbağayı görünce ayağa kalkmış ve koşmaya devam (15) _____. Ama ne kadar hızlı koşsa da kaplumbağaya (16) _____. Kaplumbağa hedefe tavşandan önce ulaşmış ve yarışı (17) _____. Ormandaki diğer hayvanlar bunu görünce çok mutlu (18) _____ ve hepsi şarkı söylemeye ve dans etmeye (19) _____. O gece ormanda büyük bir kamp ateşi (20) _____ ve parti vermişler. Tavşan ise bir daha hiç böbürlenmemiş.

(Yanıtlar: 1- iyiymiş 2- kadar 3- diğer 4- diyememiş 5- bilge 6- geçmiş 7- demiş 8- zamanı 9- fırlamış 10- bakmış 11- uzanmış 12- vermemiş 13- bitiş 14- bakınmış 15- etmiş 16- yetişememiş 17- kazanmış 18- olmuş 19- başlamış 20- yakmış)

BOŞLUK DOLDURMA

Önce metni gözden geçirin ve sonra metni dinleyin/okuyun, boşlukları doldurun.

Yuttuğu Sineği Öldürmek için Zehir İçti

Elazığ'da yaşayan Aydın Kıyak adlı bir çoban dağda keçilerini otlatıyordu. Çoban kaçan keçinin arkasından koşarken (1) _____ sinek kaçtı. Olayın ardından (2) _____ öksürmeye başlayan çoban bu durumdan (3) _____ duydu. Öksürüğü bir süre geçmeyince durumu (4) _____ anlattı. Olayı duyan bir arkadaşı sineğin hala canlı (5) _____ söyledi ve sineğin ölmesi için çobana ilaç verdi. Çoban hiç (6) _____ ilacı içti ve ilacı içtikten sonra zehirlenip (7) _____ oldu. Çobanın içtiği ilacın (8) _____ ilacı olarak kullanılan çok etkili bir (9) _____ zehri olduğu ortaya çıktı. Çoban şu an hala hastanede ve durumu (10) _____.

(Yanıtlar: 1- boğazına 2- sürekli 3- rahatsızlık 4- köylülere
5- olabileceğini 6- düşünmeden 7- hastanelik 8- tarım 9- böcek 10- kritik)

KISA YANITLI SORU

Metni dinleyin/okuyun ve aşağıdaki soruları yanıtlayın.

Merhaba, ben Merve. 18 yaşındaydım. Bir gün arkadaşım Ayşe'yle buluştuk. Ayşe'yle kuaföre gittikten sonra yemek yedik. Yemekten sonra bir partiye gittik. Çok kalabalık bir partiydi. Partide herkes Ayşe'ye selam verdi çünkü onun orada birçok arkadaşı vardı. Ayşe 19 yaşında, uzun boylu ve güzel bir kızdı. Partide bütün gençler Ayşe'yle dans etmek istedi. Hiç kimse beni dansa kaldırmadı. Bu sırada Ayşe bir arkadaşının yanına gitti ve beni gösterdi. Sonra o genç benim yanıma geldi ve beni dansa davet etti. Adı Ali'ydi, benimle aynı yaştaydı ve çok kibardı. Danstan sonra Ali beni sinemaya davet etti, ben de kabul ettim. Daha sonra Ali'yle iyi anlaştık. Ali tam iki yıl sonra, 20 yaşında, bana evlilik teklif etti. Benim doğum günümde yani 12 Mart'ta evlendik. Şimdi 25 yaşındayız ve iki kızımız ve bir oğlumuz var. Çok mutlu bir aileyiz.

1- Merve ile Ayşe ilk olarak nereye gitti?

2- Partide neden herkes Ayşe'ye selam verdi?

3- Merve'yle Ali nerede tanıştı?

4- Merve kaç yaşında evlendi?

5- Merve'yle Ali'nin kaç çocuğı var?

İKİ BİLEŞENLİ SORU

Metni dinleyin/okuyun ve tümceleri Doğru/Yanlış/Bilinmiyor olarak işaretleyin. Yanlış tümceleri düzeltin.

Benim adım Merve. İyi hatırlıyorum, 18 yaşındaydım. En iyi arkadaşım Ayşe'yle bir partiye gittik. Çok kalabalık bir partiydi. Partide herkes Ayşe'yle dans etmek istedi. Hiç kimse beni dansa kaldırmadı. Bu sırada Ayşe bir arkadaşının yanına gitti ve beni gösterdi. Sonra o genç benim yanıma geldi ve beni dansa davet etti. Adı Ali'ydi, benimle aynı yaşta ve çok kibardı. Danstan sonra Ali beni sinemaya davet etti, ben de kabul ettim. Daha sonra Ali'yle iyi anlaştık. Tam iki yıl sonra, 20 yaşında, bana evlilik teklif etti. Benim doğum günümde yani 12 Mart'ta evlendik. Şimdi iki kızımız ve bir oğlumuz var. Çok mutlu bir aileyiz.

1- Partide çok az insan vardı.

Doğru () Yanlış () Bilinmiyor ()

2- Merve partide dans etti.

Doğru () Yanlış () Bilinmiyor ()

3- Ayşe Ali ve Merve'yle sinemaya gitti.

Doğru () Yanlış () Bilinmiyor ()

4- Ayşe'nin evlilik yıldönümü 12 Mart'ta.

Doğru () Yanlış () Bilinmiyor ()

5- Ayşe de aynı yıl evlendi.

Doğru () Yanlış () Bilinmiyor ()

ÇOKTAN SEÇMELİ SORU

Metni dinleyin/okuyun ve aşağıdaki soruları yanıtlayın.

Benim adım Merve. İyi hatırlıyorum, 18 yaşındaydım. En iyi arkadaşım Ayşe'yle kuaföre gittikten sonra yemek yedik. Yemekten sonra bir partiye gittik. Çok kalabalık bir partiydi. Partide herkes Ayşe'ye selam verdi çünkü onun orada birçok arkadaşı vardı. Ayşe 19 yaşında, uzun boylu ve güzel bir kızdı. Partide bütün gençler Ayşe'yle dans etmek istedi. Hiç kimse beni dansa kaldırmadı. Bu sırada Ayşe bir arkadaşının yanına gitti ve beni gösterdi. Sonra o genç benim yanıma geldi ve beni dansa davet etti. Adı Ali'ydi, benimle aynı yaştaydı ve çok kibardı. Danstan sonra Ali beni sinemaya davet etti, ben de kabul ettim. Daha sonra Ali'yle ben iyi anlaştık. Tam iki yıl sonra, 20 yaşında, bana evlilik teklif etti. Benim doğum günümde yani 12 Mart'ta evlendik. Şimdi 25 yaşındayız ve iki kızımız ve bir oğlumuz var. Çok mutlu bir aileyiz.

1- Merve ve Ayşe il olarak nereye gittiler?

- a) Kuaföre
- b) Partiye
- c) Sinemaya
- d) Yemeğe

2- Partide herkes Ayşe'ye selam verdi çünkü ____

- a) Ayşe çok güzel bir kızdı.
- b) Ayşe'nin boyu uzundu.
- c) Ayşe'nin çok arkadaşı vardı.
- d) Ayşe 19 yaşındaydı.

3- Meral'le Ali nerede tanıştı?

- a) kuaförde
- b) partide
- c) sinemada
- d) yemekte

4- Ali kaç yaşında evlendi?

- a) 18
- b) 19
- c) 20
- d) 25

5- Meral'le Ali'nin kaç çocuğu var?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 5

ÖZETLEME GÖREV BİÇİMİ

Metni dinleyin/okuyun ve aşağıdaki sorulardan yararlanarak metni özetleyin.

Ya Bardak Ol ya da Göl

Bir ahşap ustasının yanına bir gün bir arkadaşı gelmiş. Ustadan oğlunu yanına çırak olarak almasını istemiş. Usta da kabul etmiş. Ama bu çırak tembelmiş. Sürekli şikâyet ediyormuş. Tahta almaya gidiyor, ellerim acıyor diye ağlıyormuş. Müşteriye mal götürüyormuş. Dönüşte yoldan, sıcaktan, müşterinin davranışından şikâyet ediyormuş. Usta çocuğa bir şeyler anlatmaya çalışmış ama sözlerinin hiçbir etkisi olmamış. Bir gün usta çırağını köye tuz almaya göndermiş. Çırak köye gitmiş ve tuzu getirmiş. Usta çıraktan bir bardak su istemiş. Çırak suyu da getirmiş. Usta, suyun içine tuz atmış ve suyu karıştırmış. Daha sonra çıraktan bu suyu içmesini istemiş. Çırak suyu içmiş ve hemen tükürmüştü. Sonra usta çırağı göl kenarına götürmüştü ve bütün tuzu göle dökmüştü. Usta bu sefer çıraktan gölün suyunu içmesini istemiş. Çırak gölün suyunu içmiş. Suda bir değişiklik yokmuş. Usta: “Hayattaki bütün olumsuzluklar işte bu bir avuç tuz gibidir. Küçük bir bardak su tuzdan etkilenir. Göl ise etkilenmez. Göl gibi ol. Hayatın olumsuzluklarından etkilenme. Seçim senin. Ya bardak olacaksın ya da göl.” demiş. Çırak artık şikâyet etmeyeceğine söz vermiş.

Öykünün baş kahramanı kim?

Baş kahramanın isteği ne?

Sorun ne?

Baş kahraman sorunu nasıl çözmeye çalışıyor?

Öykü nasıl sona eriyor?

Özet

TÜMCE TAMAMLAMA

Metni dinleyin ve aşağıdaki tümceleri tamamlayın.

Küresel İklim Değişikliği

Gezegemimizin atmosferi tıpkı bir sera gibi çalışır. Yeryüzüne ulaşan güneş ışınlarının neredeyse yarıya yakını yeryüzünden yansır. Atmosferimiz, yeryüzünden yansıyan güneş ışınlarının bir kısmını tekrar yeryüzüne gönderir. Bir battaniye işlevi gören sera gazları sayesinde yeryüzündeki ortalama sıcaklık insanlar, hayvanlar ve bitkilerin hayatını sürdürmesine olanak verecek bir ısı düzeyini, 15°C'yi yakalar. Sera gazları olmasaydı, yeryüzünün ortalama sıcaklığı -18°C civarında olurdu. Sera gazlarının bu doğal etkisi "sera gazı etkisi" olarak adlandırılır.

Küresel İklim Değişikliğine Yol Açan Etkenler

Küresel iklim değişikliğinin ana nedeni insan faaliyetlerindeki artıştır. Başta kömür olmak üzere fosil yakıtların yakılması, atmosferdeki karbondioksit oranının artışının ana sorumlusudur. Ormansızlaşma da %17'lik bir paya sahiptir.

İklim Değişikliğinin Etkileri

Kuraklık, seller, şiddetli kasırgalar gibi aşırı hava olaylarının sıklığı ve etkisindeki artış, okyanus ve deniz suyu seviyelerindeki yükselme, okyanusların asit oranlarındaki artış, buzulların erimesi gibi etkenler sonucunda bitkiler, hayvanlar ve ekosistemlerin yanı sıra insan toplulukları da ciddi risk altındadır.

1- Yeryüzüne ulaşan ışınların yarıya yakını yeryüzünden yansır çünkü

_____.

2- Sera gazları sayesinde ortalama sıcaklık _____.

3- Sera gazları olmasaydı _____.

4- Fosil yakıtların yakılması ve ormansızlaşma _____.

5- İklim değişikliği sonucu _____.

SERBEST ÇAĞRIŞIM

Metni okuyun ve sonra metinle ilgili anımsadıklarınızı yazın.

Yuttuğu Sineği Öldürmek için Zehir İçti

Elazığ' da Aydın Kıyak adlı bir çoban dağda keçilerini otlatıyordu. Keçinin biri kaçtı. Çoban keçiyi yakalamaya çalışırken ağzına sinek kaçtı. Olayın ardından öksürmeye başlayan çoban bu durumu arkadaşlarına anlattı. Olayı duyan bir arkadaşı sineğin ölmesi için çobana ilaç verdi. Çoban ilacı içti ve zehirlenerek hastanelik oldu. Çobanın içtiği ilacın tarım ilacı olarak kullanılan çok etkili bir böcek zehri olduğu ortaya çıktı. Çoban şu an hala hastanede ve durumu kritik. Doktorlar iç organlarının hasar gördüğünü söylüyor. Çobanın arkadaşı ise gözaltında. Yakınları çobandan iyi haber gelmesini bekliyor.

NOT ALMA

Metni dinleyin ve aşağıdaki notu tamamlayın.

- Merhaba gençler! Bugünkü dersimizde küresel iklim değişikliğini konuşacağız. Dersimizde konuyu üç ana başlık altında ele alacağız: Küresel iklim değişikliği, küresel iklim değişikliğine yol açan etkenler ve iklim değişikliğinin etkileri.

Küresel İklim Değişikliği

Gezegeneimizin atmosferi tıpkı bir sera gibi çalışır. Yeryüzüne ulaşan güneş ışınlarının neredeyse yarıya yakını yeryüzünden yansır. Atmosferimiz, sera gazı olarak da nitelendirilen karbondioksit, metan, su buharı, ozon, azot oksit vb. gazlar sayesinde yeryüzünden yansıyan güneş ışınlarının bir kısmını tekrar yeryüzüne gönderir. Bir battaniye işlevi gören sera gazları sayesinde yeryüzündeki ortalama sıcaklık, insanlar, hayvanlar ve bitkilerin hayatını sürdürmesine olanak verecek ısı düzeyini, 15°C'yi yakalar. Sera gazları olmasaydı, yeryüzünün ortalama sıcaklığı -18°C civarında olurdu. Sera gazlarının bu doğal etkisi "sera gazı etkisi" olarak adlandırılır.

Küresel İklim Değişikliğine Yol Açan Etkenler

Küresel iklim değişikliğinin ana nedeni insan faaliyetlerindeki artıştır. Başta kömür olmak üzere fosil yakıtların yakılması, atmosferdeki karbondioksit oranının artışının ana sorumlusudur. Ormansızlaşma da %17'lik bir paya sahiptir.

NOT ALMA

İklim Değişikliğinin Etkileri

Kuraklık, seller, şiddetli kasırgalar gibi aşırı hava olaylarının sıklığı ve etkisinde artış, okyanus ve deniz suyu seviyelerindeki yükselme, okyanusların asit oranlarındaki artış, buzulların erimesi gibi etkenler sonucunda bitkiler, hayvanlar ve ekosistemlerin yanı sıra insan toplulukları da ciddi risk altındadır.

Küresel iklim değişikliği nedir?

Sera: Güneş ışınlarının _____

Sera gazları ışınların bir kısmını _____

Sera gazları ısının _____ derece olmasını sağlar.

Sera gazı olmasaydı ortalama sıcaklık _____

Küresel iklim değişikliğine yol açan etkenler nelerdir?

_____ : İnsan faaliyetlerindeki artış.

- Fosil yakıtlar

- _____ %17'lik paya sahip

İklim değişikliğinin etkileri nelerdir?

Kuraklık, _____, _____ vb. hava olaylarında artış,

Okyanus ve deniz suyu _____,

Buzulların erimesi.

BİLGİ AKTARIMI: AĞ DİZGE

Tuana, Lal ve Yarkın arasında geçen konuşmayı dinleyin. Dinlediklerinizden yönelimle ad, film adı, sinema adı ve film türü ile ilgili başlıkların altındaki bilgileri doldurun. Tuana, Lal ve Yarkın hangi filme gidecekler?

Lal: Hadi sinemaya gidelim.

Tuana: Ben de çok istiyorum. Hayal Sineması'na yeni bir film gelmiş.

Lal: Filmin adı ne?

Tuana: Eyvah Babam.

Yarkın: Romantik komedi mi?

Tuana: Evet.

Yarkın: Ben istemem.

Lal: Ben de. Ben biraz heyecanlı bir filme gitmek istiyorum. Bilim kurguya ne dersiniz? Forum'a Örümcek Adam gelmiş. Gidelim mi?

Yarkın: Ben onu izledim. Büyük Sinema'da Hızlı ve Öfkeli var. Gidelim mi?

Tuana: Aksiyon filmi mi? O zaman olur.

Yarkın ve Lal: Olur.

Hangi filme gidecekler? _____

Kim	Sinemanın Adı	Filmin Türü	Filmin Adı

GEREKSİZ SÖZCÜKLERİ SİLME

Metni dinleyin ve gereksiz sözcükleri yazın.

Lal, Tuana ve Yarkın üç yakın arkadaş ve çok iyi anlaşıyorlar. Üçü de aynı yaşta.

- (1) _____ Bir gün üçü de hepsi sinemaya gitmek istemiş. Ama filme karar verememişler.
 - (2) _____ Yarkın ve Lal onlar heyecanlı bir filme gitmek istemiş. Tuana komedi filmine.
 - (3) _____ En sonunda bir aksiyon tür filmine gitmeye karar vermişler. Sinemalarda iki
 - (4) _____ aksiyon filmi varmış: Kan ve Altın ve Hızlı ve Öfkeli. Ama ancak Yarkın Kan
 - (5) _____ ve Altın'ı izlemiş. Bu nedenle Hızlı ve Öfkeli'yi izlemeye son karar vermişler.
- Hayal Sineması'nda buluşmuşlar. Filmi de çok sevmişler.

METİNSEL BİRİMLERİ SIRALAMA

Metni dinleyin ve aşağıda karışık verilen tümceleri metindeki oluş sırasına göre sıralayın. Bir tümce fazladan verilmiştir.

Lal, Tuana ve Yarkın üç yakın arkadaştır. Üçü de aynı yaştadır. Bir gün üçü de sinemaya gitmek istemiş. Zamanları da varmış. Ama filme karar verememişler. Yarkın ve Lal heyecanlı bir filme gitmek istemiş. Tuana komedi filmine gitmek istemiş. En sonunda bir aksiyon filmine gitmeye karar vermişler. Sinemalarda iki aksiyon filmi varmış: Kan ve Altın ve Hızlı ve Öfkeli. Ama Yarkın Kan ve Altın'ı izlemiş. Bu nedenle Hızlı ve Öfkeli'yi izlemeye karar vermişler. Hayal Sineması'nda buluşmuşlar. Filmden önce mısır almışlar. Filmi de çok sevmişler.

- (1) Lal, Tuana ve Yarkın sinemaya gitmeye karar vermiş.
- () Tuana aksiyon filmine gitmek istemiş.
- () Mısır almışlar.
- () Aksiyon filmine karar vermişler.
- () Filmi çok sevmişler.
- () Hayal sinemasında buluşmuşlar.

METİNSEL BOŞLUK

Tuana, Lal ve Yarkın arasında geçen diyalogu dinleyin. Dinlediklerinizden yönelimle konuşmadaki boşlukları verilen tümcelerle tamamlayın. Bir tümce fazladan verilmiştir.

Lal: Hadi sinemaya gidelim.

Tuana: Ben de çok istiyorum. Hayal Sineması'na yeni bir film gelmiş.

Lal: Filmin adı ne?

Tuana: _____.

Yarkın: Romantik komedi mi?

Tuana: Evet.

Yarkın: _____.

Lal: Ben de. Ben biraz heyecanlı bir filme gitmek istiyorum. Bilim kurguya ne dersiniz? Forum'a Örümcek Adam gelmiş. Gidelim mi?

METİNSEL BOŞLUK

Yarkın: _____.

Tuana: Aksiyon filmi mi? O zaman olur.

Yarkın ve Lal: Olur.

Tuana: Nerede buluşalım?

Lal: _____.

Yarkın: Kaç seansına gideriz?

Lal: _____.

Tuana: Harika bir fikir.

Yarkın: Bence de.

- a) Ben istemem.
- b) Hangi sinemada oynuyor?
- c) Ben sizi arabayla alırım. Beraber gideriz.
- ç) Ona oraya gittiğimizde karar veririz. Hem belki yemek de yeriz.
- d) Ben onu izledim. Büyük Sinema'da Kan ve Altın var gidelim mi?
- e) Eyvah Babam.

BÖLÜMCELERE UYGUN BAŞLIK YAZMA

Haber metinlerini dinleyin ve her bir habere başlık yazın.

Haber 1- ABD’de bir çift 2010 yılında erkek bir çocuk evlat edindi. Ancak çocuk küçük değil, cüce çıktı ve 22 yaşındaydı. “Çift, cüce bize bıçakla saldırdı.” dedi. Polis şimdi cücenin peşinde.

Haber 2- Bir sürücü tekerin üzerinde tuhaf bir canlı gördü. Canlı küçük bir dinozora benziyordu. Sürücü canlıyı videoya çekti. Videoyu sosyal medyada 6 milyon kişi izledi.

Haber 3- Acemi çırak bir dakika içinde önce ustasının üzerine çay döktü, ayaklarına demir düşürdü. Sonra kafasını yarı. O anlar ise güvenlik kamerasına saniye yansıdı.

Haber 4- Roma’da bir adam parasını şöminenin içine sakladı. Karısı bunu bilmiyordu ve şömineyi yaktı. Tüm parasını kaybeden şanssız adam kalp krizi geçirdi.

Haber 1 Başlık: _____

Haber 2 Başlık: _____

Haber 3 Başlık: _____

Haber 4 Başlık: _____

EŞLEŞTİRME

Önce durumları okuyun sonra ilanları dinleyin ve aşağıda verilen uygun durumlarla eşleştirin. Fazladan bir durum verilmiştir.

İlan 1-

Mühendislik Büromuza Genel Müdür Arıyoruz

Aranan nitelikler

- İşletme bölümünden mezun
- Organizasyon becerisi

İlan 2-

Yurt dışında Yoğun Dil Kursları

- Haftada 25-30 saat
- Öğleden sonra ek dersler
- Sınava hazırlık

İlan 3-

UYGAR

Açık Öğretim Kurumu

Herkes Yabancı Dil Öğrenme Fırsatı

Açık öğretim yöntemiyle, evinizde kendi kendinize yabancı dil öğrenebilirsiniz.

EŞLEŞTİRME

Durum	İlan
Son model bilgisayar almak istiyorsunuz.	
Bilgisayarınızda bir sorun var.	
Babanız elektrik mühendisi ve iş arıyor.	
Yabancı dil öğrenmek istiyorsunuz ama özel kursa gidemiyorsunuz.	
İşletme bölümü mezunu abiniz yönetici olarak çalışmak istiyor.	
Yurt dışına gitmek ve kısa sürede yabancı dil öğrenmek istiyorsunuz.	

KÜMELERE AYIRMA

Metni dinleyin ve Engin'in sevdiği ve sevmediği şeyleri belirleyin, aşağıda verilen kümelere yazın.

Engin Ankaralı. Batı Dilleri ve Edebiyatı okuyor. Engin'in hobileri yazı yazmak ve gitar çalmak. Engin doğayı ve sakinliği çok sever. Gürültülü ve kalabalık ortamlardan hiç hoşlanmaz. Huzurlu bir ortamda kitap okumayı tercih eder. Ayrıca deniz kenarında zaman geçirmek ve yeni yerler keşfetmek onu mutlu eder. Buna karşın yağmurlu ve kapalı havalarda dışarı çıkmaktan nefret eder.

Engin'in sevdikleri	Engin'in sevmedikleri
1-	1-
2-	2-
3-	3-
4-	4-
5-	5-
6-	6-
7-	7-

HATA BULMA

Metni okuyun. Metinde beş hata var. Hataları bulun ve düzeltin.

Türkiye, Avrupa ile Asya kıtaları arasında yer alır. Bu Türkiye için oldukça büyük **(1)** avantajdır. Türkiye’de çok önemli iki boğazlar var: İstanbul ve Çanakkale Boğazları. **(2)** Bu boğazlar Asya ve Avrupa arasında köprü gibidir. Bu boğazlara birçok uluslararası **(3)** gemi geçer. Bu, uluslararası ticareti ve ilişkileri geliştirir. Türkiye’deki bu konumu **(4)** büyük önem taşır. Türkiye tarihsel açıdan de oldukça şanslıdır. Dünyanın bilinen en **(5)** yeni yerleşim yeri Göbekli Tepe Türkiye’dedir. Tüm bu özellik Türkiye’yi büyük bir ilgi merkezi yapar. Her yıl milyonlarca insan Türkiye’ye gelir.

Hatalar

1- _____

2- _____

3- _____

4- _____

5- _____

DİNLEYEREK YAZMA (DİKTE)

Metni dinleyin ve duyduklarınızı yazın.

Manzaram çok güzel. / Yemyeşil dağların üzerinde / güneş batmak üzere. / Dağların ortasından / bir nehir akıyor. / Nehrin sağında küçük bir ev var. / Evin önünde bir araba. / Arabanın üstünde / siyah bir kedi uyuyor. / Evin sağında / bir elma ağacı var. / Ağacın altında bir masa / ve iki sandalye var. / Bahçe çiçeklerle dolu. / Renkli çiçekler / çeşitli tonlarda açmış. / Nehrin sol tarafında / kocaman bir orman var. / Ormanın derinliklerinden / kuşların cıvıltıları duyuluyor. / Nehir / ormanla evin arasında akıyor. / Evin penceresinden / hafif bir ışık sızıyor. / Işık akşamın huzurunu yansıtıyor ve / bir sıcaklık yaratıyor.

AÇIMLAMA

Aşağıdaki tümceleri anlamı koruyacak biçimde yeniden yazınız.

(a) Ayşe güne mutsuz uyandı. Önce radyoyu açtı. Sonra saçını taradı, makyaj yaptı ve aynaya baktı. Kendini güzel bulmadı. Kuaför saçını çok kötü kesmişti. Buna hayıflandı.

Olası yanıt: Güne mutsuz uyanan Ayşe radyoyu açtı. O daha sonra süslendi ve aynaya baktı. Kendini çirkin buldu. Saçının kesimi kötüydü. Buna üzüldü.

(b) Benzerlik ve de onun içinde, üstü örtülü olarak bulunan söylem yükü, nasıl dışarıya aktarılabilir? Magritte'in bu konuda benimsediği strateji, çok bildik görüntüleri göz önüne sermesidir (Foucault, 1993).

Olası yanıt: Benzerlik ve söylem yükünü nasıl dışarı vurabiliriz? Magritte'in çok bu konudaki yaklaşımı oldukça tanıdık imgeleri sergilemektedir.

GÖRSEL OLUŞTURMA

Dinleme/Okuma Metni

Nalan Teyze ve Nesrin Teyze uzun yıllardır komşular. Her gün belli aralıklarla pencereden birbirleriyle sohbet ederken görebilirsiniz onları. Bugün Nesrin Teyze'yi şaşırırken gördüm. Bir baktım ki Nalan Teyze mutlu mutlu yeni kıvrıkcık saçlarını gösteriyor. Bu arada kendileri gibi oğulları da arkadaş. Onlar sohbet ederken çocuklar da sokakta futbol oynuyorlardı.

Okuma metninden yönelimle aşağıdaki boşluğa anlağınızda canlanan görseli çiziniz.

AÇIK UÇLU SORU

Okuduğunuz “Kaybolan Legoların Sırrı” başlıklı metinden yönelimle aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

1. Annesinin mumla yaptığı gösteri sonrasında Göktuğ’un gölgeler hakkındaki anlayışı sizce nasıl değişmiştir?
2. Sizce yaşanan bu olaydan sonra Göktuğ ve Uygur’ın ilişkisinde ne gibi değişiklikler olmuştur?
3. Göktuğ’un legolara olan tutkusu gibi sizin de küçükken oynamaktan zevk aldığınız bir oyuncak var mıydı?
4. Uygur’ın yerinde siz olsaydınız nasıl bir yol izlerdiniz?
5. Okuduğunuz metindeki annenin karakter özelliklerinden birini metinden örnek vererek açıklayınız

AÇIK UÇLU SORU

Annenin karakter özelliklerinden birini içeren ve bu özelliği metinden örnek göstererek açıklayan yanıtlar:

Örnek Yanıtlar:

- *Şefkatli:* Anne, çocuğunun korktuğunu fark eder etmez ona sarılarak onu teselli ediyor ve sakinleştirici bir şekilde davranıyor. "Annem beni sakinleştirmek için yanaklarımdan öperek sırtımı sıvazlıyor ve saçımı okşuyordu" cümlesi bu şefkati ve koruyuculuğu gösteriyor.
- *Sabırlı ve Öğretici:* Anne, oğlunun gördüğü gölgenin ne olduğunu sakin bir dille açıklıyor ve ona gölgelerin yanıltıcı olabileceğini, devasa görünebileceklerini öğretmeye çalışıyor. "Annem gölgelerin çoğu zaman gerçek boyutunun çok daha fazla dışına çıkıp devasa görünüme dönüşebildiğini, korku hissi uyandırabildikleri gibi yanıltma özelliği de barındırabileceklerini söyledi" ifadesi, annenin sabırlı ve bilgilendirici yaklaşımını gösteriyor.
- *Çözüm Odaklı:* Anne, sadece çocuğunu sakinleştirmekle kalmıyor, aynı zamanda sorunu anlamaya çalışıyor ve çözüm bulmaya yöneliyor. Çocuğun gördüğü gölgenin küçük kardeşi olabileceğini öngörerek onu kardeşinin odasına götürüyor. Bu, annenin çözüm odaklı bir karaktere sahip olduğunu gösterir.
- *Anlayışlı ve Sevgi Dolu:* Annenin, iki çocuğu arasında bir denge kurmaya çalıştığı ve aralarındaki bağı güçlendirdiği görülüyor. Kardeşlerin legolarla birlikte oynamasını teşvik ederek küçük kardeşin de mutlu olmasını sağlıyor. "Annem, kardeşim ve ben üçümüz hep birlikte tavşanlar ve küçük kuzulardan oluşan bir çiftlik oluşturduk" cümlesi, onun çocuklarının mutluluğunu önemseydiğini ve onlara karşı sevgi dolu olduğunu gösteriyor.

2 puan

AÇIK UÇLU SORU

Annenin karakter özelliklerinden birini içeren ancak bu özelliğe metinden örnek göstermeyen yanıtlar: 1 PUAN

Örnek Yanıtlar:

- Şefkatli biridir.
- Sabırlı ve öğretici biridir.
- Çözüm odaklı biridir.
- Anlayışlı ve sevgi dolu biridir.

Annenin karakter özelliklerinden birine metinden örnek gösteren ancak özelliği açıkça ifade etmeyen yanıtlar:

Örnek Yanıtlar:

- Anne, çocuğunun korktuğunu fark eder etmez ona sarılarak onu teselli ediyor ve sakinleştirici bir şekilde davranıyor.
- Anne, oğlunun gördüğü gölgenin ne olduğunu sakin bir dille açıklıyor ve ona gölgelerin yanıltıcı olabileceğini, devasa görünebileceklerini öğretmeye çalışıyor.

Annenin karakter özelliklerinden birini içermeyen yanıtlar: 0 PUAN

Örnek Yanıtlar:

- Öfkeli biridir. Çünkü iki çocuğu da yaramazlık yapıp onu sinirlendiriyor.
- Yorgun biridir. Çünkü evdeki her işle o ilgileniyor.

İlgisiz Yanıtlar:

- Anne legoların yerini bilmiyor.
- Annesi mutfaktan su getirdi.

BELGE DOLDURMA

Amerika vizesi alabilmek için lütfen aşağıdaki belgeyi doldurun.

Adınız, soyadınız:

Cinsiyetiniz:

Doğum tarihi ve yeri:

Uyruğunuz:

Medeni durumunuz:

Mesleğiniz:

Ortalama aylık geliriniz:

İletişim bilgileriniz (tel ve e-mail):

Size ulaşamadığımızda iletişim kurabileceğimiz kişinin iletişim bilgileri (tel ve e-mail):

Daha önce Amerika'ya gittiniz mi?:

Amerika'ya gitme amacınız ne?:

Amerika'da kalacağınız adres:

Varsa son üç yılda aldığınız vizeler:

Sağlık sigortanız var mı?:

Herhangi bir hastalığınız var mı? Varsa ne?:

Alerjiniz var mı? Varsa neye alerjiniz var?:

Kullandığınız bir ilaç var mı?:

KONUŞMA BECERİSİNİ DEĞERLENDİRME

- Görüşme
- Tartışma
- Canlandırma
- Karşılıklı konuşma
- Sunum yapma
- Görsellerden yönelimle sözlü/yazılı metin oluşturma

GÖRÜŞME

Örnek :

Aşağıdaki soruları yanıtlayın.

- * Yapay zekâ hakkında ne düşünüyorsunuz?
- * Yapay zekâyı ne sıklıkla kullanıyorsunuz?
- * Kullandığınız yapay zekâ uygulamaları nelerdir?
- * Bu uygulamaları hangi amaçlar için kullanıyorsunuz?

GÖRÜŞME

Örnek:

Aşağıdaki soruları yanıtlayın.

- * Yapay zekâ hakkında ne düşünüyorsunuz?
- * Yapay zekâyı ne sıklıkla kullanıyorsunuz?
- * Kullandığınız yapay zekâ uygulamaları nelerdir?
- * Bu uygulamaları hangi amaçlar için kullanıyorsunuz?

Görüşme görev biçimine yönelik dereceli değerlendirme aracı

Boyut	Açıklama	Puan Aralığı	Puan
İçerik	Yanıtlar ayrıntılı, özgün ve konuyla çok uyumlu.	19-25	
	Yanıtlar yerinde.	13-18	
	Yanıtlar kısa ve yüzeysel.	7-12	
	Yanıtlar çok sınırlı ve konuyla ilgisiz.	1-6	
Akıcılık	Hiç duraksamadan konuşuyor.	19-25	
	Genellikle akıcı ve etkili konuşuyor.	13-18	
	Yavaş konuşuyor ve sık duraksamalar yapıyor.	7-12	
	Akıcı konuşamıyor.	1-6	
Anlaşılabilirlik	Konuşma net, anlaşılır, vurgu ve tonlama yerinde. Sesletim doğru.	16-20	
	Konuşma genellikle net, anlaşılır, vurgu ve tonlama yerinde. Sesletim genellikle doğru.	11-15	
	Konuşma genelde anlaşılmaz, birkaç vurgu, tonlama ve sesletim yanlışı var.	6-10	
	Konuşma anlaşılmaz. Çok fazla vurgu, tonlama ve sesletim yanlışı var.	1-5	
Sözcük kullanımı	Çeşitli ve uygun sözcükler kullanıyor.	16-20	
	Sözcük kullanımı kısıtlı.	11-15	
	Az sayıda sözcük kullanıyor ve yinelemeler yapıyor.	6-10	
	Sık sık yanlış sözcükler kullanıyor.	1-5	
Dilbilgisi	Tümceler doğru, dil kurallarına uygun.	8-10	
	Anlamı etkilemeyen küçük dilbilgisi yanlışları var.	5-7	
	Anlamı kısmen etkileyen dilbilgisi yanlışları var.	3-4	
	Anlamı etkileyen çok fazla dilbilgisi yanlışları var.	1-2	
Toplam puan:			

TARTIŞMA

Örnek :

Aşağıdaki soruyu okuyun ve tartıőın. Kümelerden biri yapay zekânın yararlarını diğerini zararlarını savunmalı.

* Yapay zekâ insanlık için yararlı mı zararlı mı?

Aşağıda görüşme görev biçimine yönelik dereceli değerlendirme aracı yer almaktadır.

Tartışma görevine yönelik dereceli değerlendirme aracı

Boyut	Açıklama	Puan Aralığı	Puan
Görüş sunma ve gerekçeleştirme	Görüş açık, özgün ve somut kanıtlarla güçlü biçimde gerekçelendirilmiştir.	16-20	
	Görüş açık olup yeterli gerekçelerle desteklenmiştir.	11-15	
	Görüş yüzeyseldir; gerekçeler sınırlı ve zayıftır.	6-10	
	Görüş belirsizdir; gerekçeleştirme yapılmamıştır.	1-5	
Karşıt görüşe yanıt verme	Karşıt görüşlere doğrudan, tutarlı ve etkili yanıtlar verilmiştir.	16-20	
	Karşıt görüşlere kısmen yanıt verilmiştir.	11-15	
	Karşıt görüşlere sınırlı ve yetersiz yanıtlar verilmiştir.	6-10	
	Karşıt görüşlere yanıt verilmemiştir.	1-5	
Karşıt görüşü çürütme	Karşıt görüş mantıksal ve kanıta dayalı biçimde etkili biçimde çürütülmüştür.	16-20	
	Karşıt görüş çoğu durumda çürütülmüştür.	11-15	
	Karşıt görüş yüzeysel biçimde çürütülmüştür.	6-10	
	Karşıt görüş çürütülmemiştir.	1-5	
Akıcılık ve tutarlık	Tartışma bütünlüklü, akıcı ve anlamlıdır.	12-15	
	Küçük duraksamalar olsa da genel olarak akıcıdır.	8-11	
	Sık duraksamalar vardır; tutarlılık zaman zaman bozulmuştur.	4-7	
	Tartışma akıcı değildir; anlatım kopuktur.	1-3	
İletişim becerileri	Dinleyiciyle etkileşim güçlü; jest, mimik ve vurgu etkilidir.	12-15	
	İletişim genel olarak etkilidir.	8-11	
	İletişim sınırlıdır; etkileşim zayıftır.	4-7	
	İletişim kopuk ve yetersizdir.	1-3	
Dil kullanımı	Çeşitli ve doğru dil yapıları etkili biçimde kullanılmıştır.	8-10	
	Anlamı etkilemeyen küçük dilbilgisi yanlışları vardır.	5-7	
	Anlamı kısmen etkileyen dilbilgisi yanlışları vardır	3-4	
	Anlamı ciddi biçimde etkileyen çok sayıda dilbilgisi yanlışı vardır.	1-2	
Toplam puan:			

CANLANDIRMA

Aşağıdaki durumu ve rollerinizi okuyun. Küme içinde rollerinizi paylaşın. Her katılımcı kendi rolüne uygun konuşmaya ve davranmaya çalışmalıdır.

Durum:

Okulda öğretmenler günü için sınıfta küçük bir kutlama hazırlığı yapılmıştır. Sınıf annesi sürpriz bir pasta getirir. Fakat pastanın üzerindeki yazı bozulmuştur! Yazıyı kimin yanlışlıkla bozduğunu bulmak için sınıfın dedektifi devreye girer.

Roller:

Dedektif Serdar: Pastanın üzerindeki yazının nasıl bozulduğunu öğrenmeye çalışır.

Ayça: Kutlama hazırlıkları sırasında balonları şişiriyordu, pasta masasına yaklaşmış olabilir.

Kazım: Müzik açmaya çalışırken masaya çarpmış olabilir.

Damla: Fotoğraf çekmek için masaya yaklaşmış, yanlışlıkla yazıyı eliyle bozmuş olabilir.

Görevler:

Dedektif Serdar:

- * Her öğrenciyle konuş.
- * Sorularla ipuçlarını birleştir.
- * Sonunda bir karar ver: Pastanın yazısı nasıl bozuldu?

Şüpheliler:

- * Masum olduğunu savun ama ufak bir ayrıntıyı gizleyebilirsin (ör. masaya çok yaklaşmak).
- * Sorulara inandırıcı yanıt ver.

Canlandırma görev biçimine yönelik denetim dizelgesi

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Öğrenci, verilen rolü ve durumu doğru biçimde kavramış.	☐	☐
2. Konuşma, verilen bağlama ve sosyal duruma uygun.	☐	☐
3. Konuşma sırasında anlamlı ve doğru anlatımlar kullanıldı.	☐	☐
4. Öğrenci konuşmasını duraksamadan, akıcı biçimde sürdürdü.	☐	☐
5. Dilbilgisel yapılar ve sözcükler doğru kullanıldı.	☐	☐
6. Uygun iletişim izlemleri (soru sorma, tepki vb.) kullanıldı.	☐	☐
7. Jest, mimik, beden dili ve ses tonu etkili biçimde kullanıldı.	☐	☐
8. Öğrenci, eş ya da kümeyle etkileşimi sürdürmekte başarılı oldu.	☐	☐
9. Konuşma belirli bir amaç (başlangıç–gelişme–sonuç) doğrultusunda yapılandırıldı.	☐	☐
10. Görev süresine ve yönergelere uygun şekilde tamamlandı.	☐	☐

KARŞILIKLI KONUŞMA

Örnek :

İkili kümeler içinde aşağıdaki afişe göz atın. Bu hafta sonu birlikte bir konsere gitmek istiyorsunuz. Hangisine gideceğinize birlikte karar verin. Bunun için nedenlerinizi açıklayın, arkadaşınızın görüşlerini dinleyin ve birlikte bir karara varın.

Konser Adı	Yer	Saat	Ücret
Aleyna Tilki	Şehir Stadyumu	19:30	250 TL
Edis	Açık Hava Tiyatrosu	20:00	200 TL
Barış Manço Anma Gecesi	Üniversite Kampüsü	18:30	Ücretsiz
Zeynep Bastık	Şehir Merkezi	19:00	Ücretsiz

Öğrenci A- Barış Manço Anma Gecesi ya da Zeynep Bastık konserine gitmek istiyor. Ulaşım kolaylığı, ücret ve saat açısından bu konserlere gitmek istiyor.

Öğrenci B- Aleyna Tilki ya da Edis konserine gitmek istiyor. Sanatçıların popülerliği, atmosfer ve yer nedeniyle bu konserlere gitmek istiyor.

Karşılıklı konuşma görev biçimine yönelik dereceli değerlendirme aracı

Boyut	Açıklama	Puan Aralığı	Puan
Katılım ve sıra alma	Konuşmaya etkin biçimde katılır, sıra alma kurallarına uygun davranır, karşısındakine söz hakkı tanır.	16-20	
	Genelde katılım iyidir, sıra alma konusunda birkaç küçük aksaklık yaşanır.	11-15	
	Katılım sınırlıdır, sıra alma konusunda sorunlar görülür.	6-10	
	Konuşmaya katılım yetersizdir, sıra alma kurallarına uymaz.	1-5	
Anlamı açıklığa kavuşturma ve tepki verme	Anlam belirsizliklerinde açıklama ister ya da yapar, uygun ve doğal tepkiler verir.	16-20	
	Genelde anlamı yakalar ve uygun tepkiler verir.	11-15	
	Bazen yetersiz ya da bağlam dışı tepkiler verir.	6-10	
	Anlamı yakalayamaz, tepkiler uygun değildir ya da hiç yoktur.	1-5	
Düşünceleri düzenleme ve aktarma	Düşünceler ussal bir sırayla, açık ve tutarlı biçimde aktarılır.	16-20	
	Düşünceler genellikle anlaşılır ve düzenlidir.	11-15	
	Düşünceler zaman zaman dağınık ya da anlaşılması güçtür.	6-10	
	Düşünceler karmaşıktır, anlatım bütünlüğü yoktur.	1-5	
Akıcılık ve tutarlılık	Konuşma doğal, tutarlı ve kesintisizdir, duraksamalar anlamlıdır.	12-15	
	Zaman zaman duraksamalar olsa da akıcılık genelde korunur.	8-11	
	Sık duraksamalar vardır, konuşma akıcılığı düşüktür.	4-7	
	Konuşma çok sık kesilir, anlatım akıcı değildir.	1-3	
Sözcük seçimi ve anlam doğruluğu	Sözcükleri bağlama uygun, yerinde ve çeşitli biçimde kullanır, anlam açık ve doğru biçimde iletilir.	12-15	
	Genel olarak doğru ve uygun sözcükler kullanır, anlam küçük sapmalarla aktarılır.	8-11	
	Bazı sözcük seçimleri bağlama uygun değildir, anlam zaman zaman belirsizdir.	4-7	
	Sözcük kullanımı yetersizdir, anlam önemli oranda bozulur.	1-3	
Dilbilgisel doğruluk	Çeşitli ve doğru yapılar kullanır.	8-10	
	Anlamı etkilemeyen küçük dilbilgisi yanlışları var.	5-7	
	Anlamı kısmen etkileyen dilbilgisi yanlışları var.	3-4	
	Anlamı etkileyen çok fazla dilbilgisi yanlışları var.	1-2	
Toplam puan:			

SUNUM YAPMA

Örnek :

Aşağıdaki konulardan birini seçin ve konuyla ilgili 3-5 dakikalık bir sunum hazırlayın.

- * En sevdiğim kitap ve yazar
- * Hayalimdeki meslek
- * Evcil hayvanlar ve sorumluluk
- * Geri dönüşüm

Sunum yapma görev biçimine yönelik denetim dizelgesi

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Konu açıklıkla ve sıralı biçimde sunuldu.	☐	☐
2. Sunuma etkili biçimde giriş yapıldı.	☐	☐
3. Ses tonu ve beden dili sunuma katkı sağladı.	☐	☐
4. Konuşma etkileyici ve anlaşılırdı.	☐	☐
5. Göz teması kuruldu, dinleyiciyle iletişim vardı.	☐	☐
6. Görsel ya da destekleyici araçlar kullanıldı.	☐	☐
7. Dilbilgisi ve sözcükler doğru kullanıldı.	☐	☐
8. Zaman yönetimi uygundu.	☐	☐
9. Sunumun genel düzeni, hazırlanma düzeyi ve özgünlük etkileyiciydi.	☐	☐
10. Dinleyicilere soru sordu ve onların sorularını yanıtladı.	☐	☐

GÖRSELLERDEN YÖNELİMLE SÖZLÜ/YAZILI METİN OLUŞTURMA

Örnek :

Aşağıdaki görsellere bakın ve Hasan'ın öyküsünü anlatın.

Görsellerden yönelimle metin oluşturma görev biçimine yönelik dereceli değerlendirme aracı

Boyut	Açıklama	Puan Aralığı
İçerik	Görselle tam uyumlu, olaylar ussal ve ayrıntılı.	23-30
	Görselle büyük ölçüde uyumlu, olaylar anlaşılır.	15-22
	Görselle uyum sınırlı, olaylar yüzeysel.	8-14
	Görselle ilgisi zayıf ve kopuk.	1-7
Dil ve anlatım	Dilbilgisi kurallarına uygun, anlatım açık ve anlaşılır.	16-20
	Küçük dilbilgisi yanlışları var, anlatım genelde anlaşılır.	11-15
	Birçok dilbilgisi yanlış var, anlam yer yer bozuk.	6-10
	Çok fazla dilbilgisi yanlış var. Anlatım çoğu yerde anlaşılmaz.	1-5
Yapı ve tutarlık	Giriş-gelişme-sonuç açık, olay örgüsü tutarlı.	23-30
	Yapı genel olarak uygun, bazı kopukluklar var.	15-22
	Yapı zayıf, olaylar sıralı değil ya da dağınık.	8-14
	Metin bütünlüğü yok.	1-7
Sözcük dağarcığı	Varsıl ve uygun sözcükler kullanılmış.	16-20
	Temel sözcükler uygun biçimde kullanılmış.	11-15
	Sınırlı ve yinelenen sözcükler kullanılmış.	6-10
	Yanlış ya da yetersiz sözcük kullanımı var.	1-5
Toplam puan:		

YAZMA BECERİSİNİ DEĞERLENDİRME

- * Sözcük ve kavram havuzundan seçerek yazma
- * Not/kısa (dijital) ileti yazma
- * Elektronik posta/mektup/kartpostal yazma
- * Dilekçe yazma
- * Yazanak (rapor) yazma
- * Bölümce/deneme yazma
- * Öykü yazma/öykü tamamlama

SÖZCÜK VE KAVRAM HAVUZUNDAN SEÇEREK YAZMA

Örnek :

sabah- sürpriz- rüzgar- keşif- sessizlik- kitapçı- eski valiz- kaybolmak-
gülümsemek- yağmur- kütüphane- otobüs- merak- dostluk- yolculuk

*Yukarıdaki sözcüklerden en az sekiz tanesini kullanarak bir öykü yazın.
Öykünüz 120-150 sözcükten oluşmalıdır.*

Sözcük ve kavram havuzundan seçerek yazma görev biçimine yönelik denetim dizelgesi

Değerlendirme Ölçütleri	Evete	Hayır
1. En az 8 sözcük ya da kavram anlamlı ve yerinde kullanıldı.	☐	☐
2. Kullanılan sözcükler metnin konusu ve bağlamı ile uyumluydu.	☐	☐
3. Metinde serim, düğüm ve sonuç bölümlerine yer verildi.	☐	☐
4. Olaylar ussal bir sırayla sunuldu.	☐	☐
5. Metin yaratıcı ve özgün bir bakış açısı sundu.	☐	☐
6. Anlatım açık, anlaşılır ve tutarlıydı.	☐	☐
7. Tümceler dilbilgisi kurallarına uygun biçimde kuruldu.	☐	☐
8. Yazım ve noktalama kurallarına dikkat edildi.	☐	☐
9. Metnin uzunluğu yönergeye uygundu.	☐	☐
10. İlgi çekecek anlatımlar kullanıldı.	☐	☐

NOT VE KISA İLETİ YAZMA

Örnek :

Arkadaşın bugün okula gelemedi. Öğretmen derste bir sunum tarihi açıkladı ve bazı önemli notlar verdi. Hem arkadaşına geçmiş olsun dileğinde bulunmak hem de onu bilgilendirmek için kısa bir iletişim uygulaması iletisi yazın. İletinizin en fazla 5-6 tümce olması yeterlidir.

Not ve kısa ileti yazma görev biçimine yönelik dereceli değerlendirme aracı

	Çok iyi (5)	İyi (4)	Orta (3)	Zayıf (2)	Yetersiz (1)
İleti gerekli bilgileri içeriyor.					
İleti kısa, açık ve anlaşılır tümcelerden oluşuyor.					
İletide gereksiz ayrıntı ya da yineleme yok.					
İleti yönergeye uygun uzunlukta.					
İleti gerçek kısa bir iletişim uygulaması iletisi gibi doğal.					
Toplam:					

Örnek (9):

Öğretmeniniz geçen hafta size bir araştırma ödevi verdi. Ancak ödevi hazırlarken bazı konuları anlamakta zorlandınız ya da kaynak bulmakta güçlük çektiniz. Öğretmeninizden yardım ya da süre uzatımı talep etmek istiyorsunuz. Öğretmeninize hangi konuda zorlandığınızı ve ne tür yardım istediğinizi anlatan bir elektronik posta yazın.

Elektronik posta yazma görev biçimine yönelik dereceli değerlendirme aracı

	Çok iyi (5)	İyi (4)	Orta (3)	Zayıf (2)	Yetersiz (1)
Elektronik posta biçimine uygun.					
Giriş, gelişme ve sonuç bölümleri var.					
Sesleniş ve kapanış doğru anlatımlarla aktarılmış.					
Konu açık biçimde aktarılmış.					
Anlatım akıcı.					
Tümce çeşitliliği var.					
Uygun ve varsıl sözcükler kullanılmış.					
Bağlaçlar ve geçiş anlatımları doğru kullanılmış.					
Dilbilgisi ve yazım kurallarına uyulmuş.					
Uygun biçem kullanılmış.					
Toplam:					

DİLEKÇE YAZMA

Örnek :

Fakülte kantininde bazı ürünlerin olmadığını düşünüyorsunuz ve sağlıklı ürünlerin artırılmasını istiyorsunuz. Bu konuda okul müdürlüğüne bir dilekçe yazın.

.....FAKÜLTESİ DEKSNLİĞİNA

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dilekçe yazma görev biçimine yönelik dereceli değerlendirme aracı

	Çok iyi (5)	İyi (4)	Orta (3)	Zayıf (2)	Yetersiz (1)
Dilekçe biçimine uygun.					
Tarih, yer, başlık, sesleniş, imza ve ad gibi biçimsel ögeler doğru ve eksiksiz biçimde.					
Resmi ve saygılı dil kullanılmış.					
Sorun, istek ya da durum açık ve anlaşılır biçimde aktarılmış.					
Anlatım akıcı.					
Tümce çeşitliliği var.					
Uygun ve varsıl sözcükler kullanılmış.					
Bağlaçlar ve geçiş anlatımları doğru kullanılmış.					
Dilbilgisi ve yazım kurallarına uyulmuş.					
Uygun biçem kullanılmış.					
Toplam puan:					

RAPOR YAZMA

Örnek :

Okuduğunuz öyküyle ilgili bir yazanak yazın.

Okuduğunuz öyküyle ilgili bir rapor yazın.

- Öykünün Adı:
- Yazarı:
- Karakterler:
- Ana karakter(ler):
- Yardımcı karakter(ler):.....
- Ana karakter(ler)in özellikleri:
- Zaman:
- Yer:
- Olay örgüsü:
- Serim:
- Düğüm:
- Çözüm:
- Tema:
- Özet:

Rapor Yazma Görev Biçimine Yönelik Dereceli Değerlendirme Aracı

	Çok iyi (5)	İyi (4)	Orta (3)	Zayıf (2)	Yetersiz (1)
Öykünün ve yazarın adı eksiksiz ve doğru yazılmış.					
Ana ve yardımcı karakterler doğru biçimde tanımlanmış.					
Ana karakterin özellikleri belirgin ve metne uygun biçimde tanımlanmış.					
Zaman ve yer doğru ve açık biçimde tanımlanmış.					
Serim bölümü öykünün başlangıcını anlaşılır biçimde yansıtmış.					
Düğüm bölümü olayın gelişimini açıklamış.					
Çözüm bölümü olayın sonucunu açıkça belirtmiş.					
Tema doğru belirlenmiş ve öyküyle bağlantılı biçimde yazılmış.					
Özet, öykünün ana hatlarını yalın ve anlaşılır biçimde aktarmış.					
Dilbilgisi ve yazım kurallarına uyulmuş.					
Toplam:					

Örnek (12):

Aşağıdaki konulardan birini seçin ve konuyla ilgili 100-150 sözcüklük bir bölümce yazın.

- * En sevdiğim kitap ve yazar
- * Hayalimdeki meslek
- * Evcil hayvanlar ve sorumluluk
- * Geri dönüşüm

BÖLÜMCE YAZMA

Yazma Çerçevesi (Paragraf Planı)

Paragrafınızı yazarken aşağıdaki bölümleri dikkate alınız:

1. Giriş (1–2 cümle):

Konuyu tanıtır. Neden bu konuyu seçtiğinizi kısaca belirtin.

(Örn. “En sevdiğim kitap... çünkü...”)

2. Gelişme (3–5 cümle):

Konuyla ilgili ayrıntılar verin. Aşağıdaki sorulardan yararlanabilirsiniz:

- Bu konu sizin için neden önemli?
- Ne sıklıkla / ne zaman / nasıl?
- Bir örnek verebilir misiniz?

3. Sonuç (1–2 cümle):

Genel bir değerlendirme yapın veya duygu/düşüncenizi belirtin.

(Örn. “Bu yüzden ... benim için çok değerlidir.”)

Dil Kullanımı Beklentileri

Paragrafınızda aşağıdakilere dikkat ediniz:

- En az **2 bağlaç** kullanın: *çünkü, bu yüzden, ama, ve, sonra...*
- En az **3 farklı zaman ifadesi** kullanın: *her gün, geçen yıl, bazen...*
- Basit ve doğru cümleler kurmaya dikkat edin.
- Yazım ve noktalamaya özen gösterin.

ÖYKÜ YAZMA/ÖYKÜ TAMAMLAMA

Yönerge:

Aşağıdaki öykünün giriş bölümünü okuyun ve öyküyü **100–150 sözcükle tamamlayın**. Öykünüzde **serim – düğüm – çözüm** bölümlerine dikkat ediniz.

Sahipsiz Bavul

Pazar sabahıydı. Hava yeni yeni aydınlanıyordu. Aslı, otobüs durağının önünde büyük, eski bir bavul gördü. Kimse yoktu. Etrafına bakındı. Bavulun üzerinde isim ya da adres yoktu. Merakla bavula yaklaştı...

ÖYKÜ YAZMA/ÖYKÜ TAMAMLAMA

Yazma Çerçevesi (Öykü Planı)

1. Gelişme (Düğüm):

- Aslı bavulu açıyor mu?
- Bavulun içinde ne var?
- Beklenmedik bir durum var mı? (örneğin: ses, not, ilginç bir eşya)

2. Sonuç (Çözüm):

- Aslı ne yapıyor? (polise haber verir, sahibini bulur vb.)
- Olay nasıl bitiyor?
- Aslı ne hissediyor?

Dil Kullanımı Beklentileri

Öykünüzde:

- En az **3 bağlaç** kullanın: *sonra, çünkü, ama, bu yüzden...*
- En az **2 zaman yapısı** kullanın (geçmiş zaman önerilir: *-di, -miş*)
- En az **2 duygu ifadesi** kullanın: *korktu, şaşırdı, sevindi...*

Özlem YOLCUSOY - Gökhan ÇETİNKAYA

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Sürecinde Ölçme ve Değerlendirme

**Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri
Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı**

Katılım ve Katkılarınız için Teşekkür Ederim.

gokhancetinkaya76@hotmail.com

Prof. Dr. Gökhan ÇETİNKAYA